



Številka: 330-67/2020/4
Ljubljana, 16. 10. 2020
EVA (če se akt objavi v Uradnem listu RS)
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE <a href="mailto:Gp.gs@gov.si">Gp.gs@gov.si</a>
<b>ZADEVA: Novo gradivo št. 1 Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2019 v Sloveniji – predlog za obravnavo</b>
<b>1. Predlog sklepov vlade:</b>
<p>Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) in 13. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17 in 22/18) je Vlada Republike Slovenije na _____seji dne _____ pod točko __ sprejela naslednji sklep:</p> <p>Vlada Republike Slovenije je sprejela Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2019 in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije</p> <p style="text-align: right;">dr. Božo Predalič generalni sekretar</p>
Prilogi:
<ul style="list-style-type: none"><li>- Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2019 – Splošno, Priloge;</li><li>- Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2019 - Pregled po kmetijskih trgih.</li></ul>
Sklep prejme:
<ul style="list-style-type: none"><li>- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano</li></ul>
<b>2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:</b>
(Navedite razloge, razen za predlog zakona o ratifikaciji mednarodne pogodbe, ki se obravnava po nujnem postopku – 169. člen Poslovnika državnega zbora.)
<b>3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:</b>
<ul style="list-style-type: none"><li>- dr. Darja Majkovič, generalna direktorica Direktorata za kmetijstvo</li><li>- mag. Marjeta Bizjak, namestnica generalne direktorice Direktorata za kmetijstvo</li><li>- Saška Belaj, višja svetovalka</li></ul> <p>(Navedite imena in priimke ter funkcije ali nazive.)</p>
<b>3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:</b>
Kmetijski inštitut Slovenije, dr. Tanja Travnikar Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2019 je sestavni del strokovne naloge po pogodbi št. 2330-20-000098
<b>4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:</b>
<ul style="list-style-type: none"><li>- dr. Jože Podgoršek, minister</li><li>- državni sekretar, pristojen za kmetijstvo</li></ul>

– dr. Darja Majkovič, generalna direktorica Direktorata za kmetijstvo

(Navedite imena in priimke ter funkcije ali nazive.)

##### **5. Kratek povzetek gradiva:**

V poročilu so zbrani najpomembnejši proizvodni in ekonomski rezultati o slovenskem kmetijstvu, živilstvu, gozdarstvu in ribištvu. Ti rezultati so pripravljene na podlagi podatkov Statističnega urada RS, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter drugih uradnih virov, ki so na voljo do 31. maja tekočega leta (izjemoma tudi pozneje) za preteklo leto, za katero se poročilo pripravlja. Poročilo se osredotoča na podrobno vsebinsko interpretacijo podatkov obravnavanega leta, s poudarkom na primerjavi s predhodnim letom. Za večino kazalnikov so podatki v statističnih prilogah predstavljeni za obdobje zadnjih trinajstih let. V poročilu prikazani podatki so zaokroženi, zato je možno odstopanje od podatkov SURS in drugih podatkov.

Razmere za slovensko gospodarstvo so bile tudi v letu 2019 še naprej ugodne, čeprav se je gospodarska rast v primerjavi s predhodnima dvema letoma precej umirila (bruto domači proizvod je večji za 2,4 %). Razmere so se še naprej izboljševale tudi na trgu dela. Zaposlenost se je povečala za 2,4 % in stopnja brezposelnosti znova znižala (registrirana z 8,3 % na 7,7 %, anketna s 5,1 % na 4,5 %). Leta 2019 je bila inflacija razmeroma nizka, na letni ravni je bila 1,9-odstotna in v povprečju leta 1,6-odstotna.

Podatki zadnjega strukturnega raziskovanja kmetijstva v letu 2016 kažejo, da se nadaljuje trend zmanjševanja števila kmetijskih gospodarstev. Povprečno kmetijsko gospodarstvo obdeluje 6,9 ha kmetijskih zemljišč, kar je 7 % več kot leta 2010. Velikostna struktura gospodarstev se še vedno izboljšuje, saj se je število gospodarstev, ki obdelujejo več kot 20 ha KZU, glede na leto 2010 povečalo skoraj za petino. Podobno velja tudi za socio-ekonomske kazalnike. Produktivnost dela se je v obdobju 2010–2016 povečala za 3 odstotne točke. Starostna struktura gospodarjev ostaja neugodna, saj je povprečna starost gospodarjev 57 let. Med letoma 2010 in 2016 se je izboljšala izobrazbena struktura gospodarjev.

Leto 2019 za kmetijsko pridelavo ni bilo tako ugodno kot predhodno leto. Obseg kmetijske proizvodnje se je po začasnih statističnih podatkih zmanjšal za 6 %, pri čemer je bil obseg rastlinske pridelave v primerjavi z letom 2018 manjši za slabih 11 %, obseg živinorejske proizvodnje pa se je ohranil na ravni leta prej.

Površina kmetijske zemlje v rabi kmetijskih gospodarstev se je v primerjavi s predhodnim letom le neznatno povečala (+0,5 %), pri čemer se je najbolj povečala površina njiv in vrtov (+1,1 %).

Leta 2019 beležimo v živinoreji večji prirast pri treh najpomembnejših usmeritvah (govedoreji, prašičereji in perutninarstvu). Manjši kot leta 2018 je bil le prirast pri drobnici, znotraj katere pa se kažejo strukturne spremembe in premik k prireji mleka drobnice.

Domača poraba se je v letu 2019 med rastlinskimi pridelki opazno povečala pri koruzi, zelenjavi in sladkorju, med živalskimi proizvodi in pri jajcih. Največja poraba do zdaj je bila ugotovljena pri zelenjadnicah in jajcih. Poraba mesa na skupni ravni se je malenkostno zmanjšala zaradi manjše porabe prašičjega in perutninskega mesa, poraba govejega mesa pa je ostala na ravni predhodnega leta. Opazno manjše kot v predhodnem letu so bile porabe pri sadju, pšenici, krompirju in medu. Poraba mleka se je malenkost zmanjšala in bila malce pod ravni povprečne porabe na prebivalca v zadnjem petletnem obdobju.

Stopnje samooskrbe, ki zaradi sprememb v obsegu pridelave in porabe med leti precej nihajo, so bile leta 2019 višje kot leto prej pri žitu in zelenjavi, znižale pa so se pri sadju, krompirju, mleku in medu.

V letu 2019 so se cene kmetijskih pridelkov na agregatni ravni malenkostno povišale. Glede na leto 2018 so bile cene v povprečju za 3,7 % (realno za 2,1 %) višje. Zvišale so se tako cene rastlinskih pridelkov kot tudi cene živalskih proizvodov. Cene rastlinskih pridelkov so bile na skupni ravni leta 2019 za 3,1 % višje kot leta 2018 in višje od zadnjega desetletnega povprečja. V živinoreji so bile v povprečju cene višje za 4,1 %.

Ekonomski rezultati kmetijstva na agregatni ravni so bili leta 2019 manj ugodni v primerjavi s predhodnim letom, ki pa je bilo za slovensko kmetijstvo, še zlasti za rastlinsko pridelavo, najugodnejše do zdaj. Neto dodana vrednost kmetijstva se je v primerjavi z letom 2018 realno zmanjšala za okoli 15 %, faktorski dohodek slovenskega kmetijstva pa se je realno zmanjšal za desetino. Ob manjši vrednosti kmetijske proizvodnje (okoli 1,3 milijarde EUR) in malce nižji vmesni

potrošnji je faktorski dohodek znašal okoli 550 milijonov EUR oziroma skoraj 7.100 EUR na polnovredno delovno moč. Zmanjšanje dohodkov v slovenskem kmetijstvu v primerjavi z izjemno ugodnim predhodnim letom je predvsem posledica manjšega fizičnega obsega proizvodnje v rastlinski pridelavi (predvsem v sadjarstvu in vinogradništvu), pri čemer pa so bila cenovno-stroškovna razmerja na agregatni ravni ugodnejša kot leto prej.

Proračunska izplačila, namenjena kmetijstvu, so v letu 2019 znašala 376,7 milijona EUR. Ta sredstva so se izrazito povečala že v letu 2018, nekoliko pa tudi v letu 2019, in sicer za dobro odstotno točko.

Prvič po letu 2012 je bilo največ proračunskih sredstev namenjenih ukrepom razvoja podeželja in kmetijski strukturni politiki (46 %), kar je posledica večjega črpanja sredstev iz PRP 2014–2020. Temu sledijo sredstva za tržne ukrepe in neposredne podpore (43 %), delež, namenjen financiranju splošnih storitev za kmetijstvo, pa je ostal razmeroma majhen (11 %).

Krepitev gospodarstva je znova vplivala tudi na skupno blagovno menjavo agroživilskih proizvodov, ki se je po začasnih podatkih v letu 2019 povečala za 5,6 %, pri čemer je bil izvoz večji za 7,1 %, uvoz pa za 4,8 %. Pokritost uvoza z izvozom je zrasla na 59,0 % (leta 2018: 57,7 %), ob tem se je malce povečal primanjkljaj, ki je znašal 1.054 milijonov EUR (leta 2018: 1.037 mio EUR). Slovenija ostaja vrednostno neto uvoznica pri večini carinskih tarif agroživilskih proizvodov.

Podatki o poslovanju slovenske živilskopredelovalne industrije za leto 2019 kažejo, da se nadaljuje stabilno in uspešno obdobje vsaj od leta 2015, ko so se pokazali prvi znaki umirjanja izrazitih nihanj in negativnega poslovnega rezultata. Opazni so zelo ugodni trendi pri kazalnikih uspešnosti poslovanja, saj se je agregatna dodana vrednost realno povišala za 8,2 %, kar se je odrazilo tudi v pozitivnem poslovnem izidu.

V letu 2019 se je nadaljevalo izvajanje shem neposrednih plačil: osnovno plačilo, zelena komponenta, dodatek za mlade kmete, plačilo za območja z naravnimi omejitvami in vzporedna shema za male kmete. Ob tem so imela kmetijska gospodarstva možnost uveljavljati tudi proizvodno vezana plačila za strna žita, zelenjadnice, rejo govedi in proizvodnjo mleka v gorskih območjih. Višina nacionalne ovojnice se je zaradi pravila zunanje konvergence zmanjšala na 134,3 milijona EUR (leta 2018: 135,1 mio EUR). Nadaljevalo se je tudi izvajanje ukrepov, opredeljenih v PRP 2014–2020. V celotnem programskem obdobju se izvaja 14 ukrepov, za katere je na voljo 1.107 milijonov EUR. Poleg rednih ukrepov so se izvajali tudi nekateri začasni izredni ukrepi pomoči posameznim sektorjem (v letu 2019 je bil največji obseg sredstev izplačan čebelarjem; 0,4 mio EUR).

Površina gozdov po podatkih MKGP za leto 2019 znaša 1.195.808 ha oziroma 58,96 % površine Slovenije. V slovenskih gozdovih je bilo v letu 2019 posekanih 5,3 milijona m<sup>3</sup> lesa. V primerjavi z letom 2018 se je posek zmanjšal za 0,8 milijona m<sup>3</sup> (–13 %). Po vrstah sečnje je bilo največ negovalnega poseka (42 %), sledita sanitarni posek (40 %) in posek oslabelega drevja (13 %). V letu 2019 je bilo zgrajenih 9,4 km gozdnih cest, kar je 1,1 km manj kot v letu 2018. Celoten izvoz okroglega lesa se je v letu 2019 zmanjšal že tretje leto zapored in je znašal 1,9 milijona m<sup>3</sup>, kar je 28 % manj kot v predhodnem letu.

Poročilo o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2019 prikazuje in analizira rezultate slovenskega kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva in z njimi povezanih dejavnosti v letu 2019, ki so podlaga pri pripravi usmeritev in razvojnega načrtovanja.

Poročilo nima finančnih posledic.

V novem gradivu št 1 je zamenjan podpisnik gradiva z novim ministrom dr. Jožetom Podgorškom.

#### 6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	uskklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE

c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> <li>– nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja</li> <li>– razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna</li> <li>– razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij</li> </ul>	DA
<b>7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:</b> (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

<b>I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu</b>				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
<b>II. Finančne posledice za državni proračun</b>				
<b>II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:</b>				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
<b>SKUPAJ</b>				
<b>II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:</b>				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
<b>SKUPAJ</b>				
<b>II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:</b>				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
<b>SKUPAJ</b>				
<b>OBRAZLOŽITEV:</b>				
<b>I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu</b>				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> <li>– prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,</li> <li>– odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,</li> <li>– obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih</li> </ul>				

oziroma projektih sprejetih proračunov.

## II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

### II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

### II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

### II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

## 7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

### Kratka obrazložitev

## 8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

**9. Predstavitev sodelovanja javnosti:**

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave: .....

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.
- .

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano .....

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

**10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:**

NE

**11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:**

NE

Dr. Jože Podgoršek  
minister

